

เอกสารวิชาการกรณีศึกษาส่วนบุคคล
เรื่อง การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

นางอุบล คุณวุฒิจุฑิธรณ

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตร“ การพัฒนานักบริหารระดับสูง ” รุ่นที่ ๑
สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ ซึ่งดำรงตำแหน่งระดับ ๘ ที่มีคุณสมบัติพร้อมที่จะได้รับการ
ประเมินให้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๙

สำนักพัฒนาบุคลากร
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พ.ศ. ๒๕๕๗

วันที่...../...../.....
เลขทะเบียน.....
เลขหมู่.....

เอกสารวิชาการกรณีศึกษาส่วนบุคคล
เรื่อง การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

นางอุบล คุณวุฒิมุขอิทธิณ

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตร“ การพัฒนานักบริหารระดับสูง ” รุ่นที่ ๑
สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ ซึ่งดำรงตำแหน่งระดับ ๘ ที่มีคุณสมบัติพร้อมที่จะได้รับการ
ประเมินให้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๙

สำนักพัฒนาบุคลากร
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

Legislative Institutional Repository of Thailand

พ.ศ. ๒๕๕๗

LIRT

คำนำ

การศึกษาเรื่องการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอให้เห็นถึงสภาพปัญหาและสาเหตุของความล่าช้าในการดำเนินงานพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เพื่อจะได้หาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น รวมทั้งสามารถเร่งรัดพัฒนาการดำเนินงานเพื่อให้สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาสนับสนุนการปฏิบัติงาน

ผู้ศึกษาหวังว่าผลการศึกษาครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานเทคโนโลยีสารสนเทศในการสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านนิติบัญญัติของสมาชิกวุฒิสภาและข้าราชการของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาให้เกิดความคล่องตัว มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

อุบล คุณวุฒิมุทธีรณ

มกราคม ๒๕๔๘

บทคัดย่อ

เทคโนโลยีสารสนเทศนับได้ว่าเป็นเทคโนโลยียุทธศาสตร์สำคัญที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะช่วยให้การตัดสินใจในกระบวนการวางแผนมีความถูกต้องเหมาะสม และทันเวลา ดังนั้นในการศึกษาค้างนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงสภาพและสาเหตุของปัญหาในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ในการศึกษาค้างนี้ได้รวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสัมภาษณ์เพิ่มเติมจากบุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ และมีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการ Comprehensive Planning พบว่า การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภามีความล่าช้าในการดำเนินงาน โดยมีปัจจัยหลัก ๕ ประการที่เป็นสาเหตุสำคัญคือ

๑. ปัจจัยด้านบุคลากรระดับบริหาร
๒. ปัจจัยด้านบุคลากรระดับปฏิบัติ
๓. ปัจจัยด้านงบประมาณ
๔. ปัจจัยด้านการจัดทำระบบโปรแกรมการปฏิบัติงาน
๕. ปัจจัยด้านการวางแผน

ผลจากการศึกษาดังกล่าว สามารถใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อนต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งผู้ศึกษาได้เสนอแนะแนวทางการดำเนินการเพื่อเร่งรัดพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศดังนี้

๑. มีการสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์ของสารสนเทศแก่บุคลากรทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหาร
๒. ผู้บริหารระดับสูงต้องให้ความสนใจและดูแลเอาใจใส่ในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานในทุกขั้นตอน
๓. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการด้านสารสนเทศจากผู้บริหารในหน่วยงาน เพื่อกำหนดนโยบาย ทิศทางและแผนการพัฒนางานด้านสารสนเทศ
๔. ให้มีการทบทวนแผนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ
๕. มีการจัดทำแผนความก้าวหน้าของบุคลากรควบคู่กับแผนพัฒนาบุคลากร
๖. มีการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม

สารบัญ

		หน้า
คำนำ		
บทคัดย่อ		
สารบัญ		
บทที่ ๑	บทนำ	๑
	กรอบอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	๑
	วิสัยทัศน์ (Vision)	๑
	พันธกิจ (Mission)	๑
	ยุทธศาสตร์ (Strategy)	๑
	วัตถุประสงค์การศึกษา	๒
	ขอบเขตการศึกษา	๓
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๓
	นิยามศัพท์	๓
บทที่ ๒	ทฤษฎี แนวคิดที่เกี่ยวข้อง	๔
	ส่วนที่ ๑ ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ	๔
	ความหมายเทคโนโลยีสารสนเทศ	๔
	ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศต่อองค์กร	๕
	ความจำเป็นในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในองค์กร	๕
	บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ	๖
	ระดับความต้องการในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการ	๘
	วางแผน	
	ส่วนที่ ๒ ผลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ	๘
	ส่วนที่ ๓ นโยบายและแผนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ	๑๐
	นโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ	
บทที่ ๓	วิธีดำเนินการศึกษา	๑๓

LIRT

สารบัญ(ต่อ)

		หน้า
บทที่ ๔	ผลการศึกษา	๑๔
	ส่วนที่ ๑ ผลการวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการดำเนินการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	๑๔
	บทวิเคราะห์ด้านสถานภาพด้านไอซีที (ICT) เฉพาะภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	๑๔
	บทวิเคราะห์ด้านสถานภาพด้านไอซีที (ICT) ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานภายนอก ฯ	๑๗
	ส่วนที่ ๒ สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	๒๐
	บทที่ ๕	สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ
	ส่วนที่ ๑ สรุปผลการศึกษา	
	เป้าหมายโดยรวมของการพัฒนาระบบไอซีที (ICT) ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	๒๑
	แผนงานพัฒนาบุคลากรและสร้างวัฒนธรรมของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ฯ	๒๒
	แผนงานนำไอซีที (ICT) มาใช้ประโยชน์ในการบริหารและการให้บริการของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	๒๒
	แผนงานยกระดับศักยภาพพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับงานด้านนิติบัญญัติของประชาชนโดยใช้ประโยชน์จากไอซีที (ICT) ฯ	๒๓
	แผนงานเสริมสร้างศักยภาพระบบไอซีที (ICT) ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	๒๔
	ส่วนที่ ๒ ข้อเสนอแนะ	๒๕

บรรณานุกรม

ประวัติ

บทที่ ๑

บทนำ

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ได้บัญญัติให้วุฒิสภามาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนและเพิ่มอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา จากเดิมที่มีหน้าที่เฉพาะการกั้นกรองกฎหมาย การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินและการให้ความเห็นชอบในเรื่องต่าง ๆ และยังสามารถให้อำนาจวุฒิสภาในการเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำหรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระต่าง ๆ ตลอดจนการถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งอีกด้วย

กรอบอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

วิสัยทัศน์ (Vision)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็นองค์กรที่มุ่งมั่นสู่ความเป็นเลิศในการสนับสนุนการดำเนินงานของวุฒิสภา

พันธกิจ (Mission)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเป็นองค์กรที่มุ่งมั่นสู่ความเป็นเลิศในการสนับสนุนการดำเนินงานของวุฒิสภา โดยมีภารกิจหลักคือ การให้บริการและสนับสนุนวุฒิสภาและสมาชิกวุฒิสภา ในด้านการประชุม วิชาการ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูลข่าวสาร การต่างประเทศ งานธุรการและสวัสดิการ รวมทั้งการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และการดำเนินงานของวุฒิสภาให้แก่สาธารณชน เพื่อให้วุฒิสภาสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญอย่างมีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน และเป็นหนึ่งในสถาบันหลักในการพัฒนาประชาธิปไตยของชาติ

ยุทธศาสตร์ (Strategy)

ยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา คือ การมุ่งเน้นทำในสิ่งที่ดำเนินการให้ดีขึ้น (Concentration Strategy) เป็นหลัก และให้มีการใช้กลยุทธ์เชิงรุก คือ การขยาย

บริการในบางด้านโดยอาศัยความร่วมมือกับพันธมิตรซึ่งกลยุทธ์จะมุ่งเน้นทุ่มเทในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์หลักดังกล่าว ได้แก่

๑. เร่งพัฒนาศักยภาพด้านเลขานุการในที่ประชุมวุฒิสภาและกรรมาธิการ ทั้งในเชิงคุณภาพ ประสิทธิภาพ และการพัฒนาทรัพยากร
๒. เสริมสร้างขีดความสามารถในการจัดบริการสนับสนุนด้านวิชาการ และข้อมูลให้แก่วุฒิสภา
๓. ปรับปรุงงานด้านบริการธุรการสำนักงาน ด้านการต่างประเทศและบริการด้านอื่น ๆ สำหรับสมาชิกวุฒิสภาให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ
๔. พัฒนางานด้านการให้ความรู้และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานของวุฒิสภา
๕. พัฒนาองค์กรและการจัดการในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาให้ทันสมัย สามารถรองรับภารกิจของวุฒิสภาได้อย่างดี มีผลสัมฤทธิ์ของงานอย่างมีประสิทธิภาพ
๖. เร่งนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ผู้ศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญในภารกิจดังกล่าว จึงได้มีแนวคิดที่จะนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในงานบริหาร การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร การติดต่อสื่อสาร การบริการสมาชิกวุฒิสภา รวมทั้งมุ่งเน้นการสร้างฐานข้อมูลเพื่อจัดวางระบบ ระเบียบการบริหารข้อมูลให้อยู่ภายใต้ขอบเขตและเป้าหมายเดียวกันอย่างชัดเจน มีความต่อเนื่องและได้มาตรฐานสากล เพื่อใช้เป็นแนวทางไปสู่กระบวนการตัดสินใจด้านการบริหารการวิเคราะห์ข้อมูล อันจะนำไปสู่การปรับกลยุทธ์ในการบริหารเทคโนโลยีฯ ให้ทัดเทียมกับองค์กรภายนอก และเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการให้บริการต่อสมาชิกวุฒิสภา

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

๑. เพื่อศึกษาถึงสภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหาในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๒. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการเร่งรัดพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้จะศึกษาถึงการดำเนินงานพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

วิธีการศึกษา

๑. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ได้แก่ หนังสือ บทความและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ

๒. ศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ทำให้ทราบถึงสาเหตุและสภาพปัญหาในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๒. ทำให้สามารถหาแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการดำเนินงานพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เพื่อนำเสนอผู้บริหารพิจารณาปรับปรุงการดำเนินงานด้านการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

นิยามศัพท์

การศึกษาครั้งนี้ได้นิยามความหมายของการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศว่าหมายถึง การเปลี่ยนแปลงระบบดำเนินการบันทึก จัดเก็บ ประมวลผล สืบค้น ส่งและรับข้อมูล ด้วยการนำเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์มาประยุกต์ใช้ เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

๑. ออกแบบและจัดทำระบบโปรแกรมการปฏิบัติงานเพื่อการจัดเก็บและประมวลผลข้อมูล
๒. จัดหาและติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์
๓. เชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูล
๔. พัฒนานักบุคลากรเพื่อปฏิบัติงานในระบบใหม่

บทที่ ๒

ทฤษฎี แนวคิดที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้จะนำเสนอเกี่ยวกับทฤษฎี แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็น ๓ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

ส่วนที่ ๒ ผลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ

ส่วนที่ ๓ นโยบายและแผนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ

ส่วนที่ ๑ ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศ

เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology : IT) หมายถึงเทคโนโลยีทุกรูปแบบที่นำมาประยุกต์ในการประมวลผล การจัดเก็บ การสื่อสารและการส่งผ่านสารสนเทศด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยที่ระบบทางกายภาพประกอบด้วย คอมพิวเตอร์อุปกรณ์ติดต่อสื่อสาร และระบบเครือข่าย ขณะที่ระบบนามธรรมเกี่ยวข้องกับการจัดเก็บรูปแบบของการมีปฏิสัมพันธ์ด้านสารสนเทศ ทั้งภายในและภายนอกระบบให้สามารถดำเนินการร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ^๑ หรือกล่าวได้ว่าเทคโนโลยีสารสนเทศมีองค์ประกอบสำคัญ ๓ ประการ ได้แก่

๑) ระบบประมวลผล ซึ่งปัจจุบันมีการจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สนับสนุนในการจัดการข้อมูลเพื่อให้การทำงานถูกต้องและรวดเร็วขึ้น

๒) ระบบสื่อสารโทรคมนาคม โดยมีการใช้เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ในการสื่อสารข้อมูลระหว่างระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ผู้ใช้ที่อยู่ห่างกันสามารถสื่อสารกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) การจัดเก็บข้อมูล จะเป็นการจัดรูปแบบและการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

^๑ ฌ็อง-ฌัก เบจอนน์, ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (กทม. : ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ. ๒๕๔๒), น. ๔

หลักสูตร "การพัฒนาผู้บริหารระดับสูง" รุ่นที่ ๑

ระหว่างวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ - ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้

จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น

มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใดๆทั้งสิ้น

ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศต่อองค์กร

เทคโนโลยีสารสนเทศจะมีประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์กร ดังนี้^๓

๑. ช่วยให้มีการตัดสินใจที่ดีขึ้นจากการมีสารสนเทศประกอบการตัดสินใจและการพิจารณาทางเลือกภายใต้เงื่อนไขต่าง ๆ
๒. การลดค่าใช้จ่าย เนื่องจากการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้ประหยัดเวลาการทำงานหรือลดค่าใช้จ่ายในการทำงานลง
๓. เพิ่มคุณภาพสินค้า/บริการ เช่น ทำให้ลูกค้ามีข้อมูลเกี่ยวกับสินค้ามากขึ้นสามารถติดต่อกับศูนย์บริการหรือรับบริการได้สะดวกขึ้น พัฒนาคุณภาพ การเรียนการสอนโดยมีการค้นคว้าผ่านระบบเครือข่าย เพิ่มโอกาสให้ผู้เรียนสามารถสืบค้นข้อมูลได้จากสถานที่อื่นนอกสถาบันการศึกษา เป็นการให้ผู้เรียนรู้จัดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น เป็นต้น
๔. เพิ่มรายได้ของธุรกิจ เนื่องจากคุณภาพของสินค้าหรือบริการที่ดีขึ้นสามารถแข่งขันได้มากขึ้น
๕. สร้างสินค้าหรือบริการใหม่ ระบบที่พัฒนาขึ้นอาจเป็นที่ต้องการของหน่วยงานอื่นหรือทำให้เกิดการขยายการดำเนินงาน เช่น การสร้างเครือข่ายห้องเรียนในการสอนทางไกลผ่านเครือข่ายการสื่อสาร ทำให้สามารถจัดการเรียนการสอนพร้อมกันในสถานที่ต่างกัน เป็นต้น
๖. สร้างความได้เปรียบเชิงการแข่งขัน (Competitive)
๗. สร้างพันธมิตร (Alliances) ในการดำเนินงาน เช่น การร่วมมือกันในการจัดการเรียนการสอนที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน เป็นต้น
๘. เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน
๙. ช่วยในการรื้อปรับระบบ (Reengineering) ด้วยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือการปรับระบบ

ความจำเป็นในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในองค์กร

เทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของมนุษย์มากขึ้น และคาดว่าจะมีบทบาทและความสำคัญมากขึ้นเรื่อย ๆ ในอัตราเร่งที่สูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจาก

^๓ สุชาติ ภิระนันท์, เทคโนโลยีสารสนเทศสถิติ : ข้อมูลในระบบสารสนเทศ (กทม.: ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, พ.ศ. ๒๕๔๒), น. ๕๐-๕๑

หลักสูตร "การพัฒนานักบริหารระดับสูง" รุ่นที่ ๑

ระหว่างวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ - ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้

จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น
มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องใด ๆ ทั้งสิ้น

ความก้าวหน้าในวิทยาการคอมพิวเตอร์และการสื่อสารโทรคมนาคม รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงในทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ทำให้สภาวะทางการแข่งขันเปลี่ยนไปอย่างมาก ผู้บริหารที่ต้องการความปลอดภัยและการเจริญเติบโตจึงเห็นความสำคัญและต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่เพื่อสร้างความได้เปรียบเชิงแข่งขัน^๔ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาครัฐซึ่งมีบทบาทในการกำหนดนโยบาย วางแผน และตัดสินใจในระดับประเทศ ภายใต้สถานการณ์ของการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี รวมทั้งการกำหนดนโยบาย กำกับดูแลและให้การสนับสนุนองค์กรธุรกิจ ทำให้รัฐจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในสภาพการณ์ต่าง ๆ ทั่วโลกในทุกด้าน เพื่อให้สามารถตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมและทันกาล โดยจะต้องมีสารสนเทศที่ดี เชื่อถือได้และทันสมัย มีเครือข่ายการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเพื่อรับ - ส่งและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งเพื่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ต่างๆ ดังนั้น ความจำเป็นที่จะต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในภาครัฐจึงเป็นสิ่งที่เห็นได้อย่างชัดเจน เพื่อให้รัฐสามารถเป็นผู้นำในการกำหนดทิศทางของประเทศ และสามารถตัดสินใจได้ดีทั้งในการดำเนินนโยบาย เศรษฐกิจ การเงินการคลัง การศึกษาและการพัฒนาคน รวมทั้งภาคเกษตร อุตสาหกรรม ธุรกิจและการค้า เพื่อนำประเทศไปสู่ความเจริญก้าวหน้าต่อไป^๕

บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ

ความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศโดยเฉพาะคอมพิวเตอร์และการสื่อสารโทรคมนาคม ทำให้ผู้บริหารไม่สามารถมองข้าม หรือปล่อยให้หัวหน้างานหรือหน่วยงานสารสนเทศดูแลรับผิดชอบต่อการกำหนดนโยบายและการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศเพียงฝ่ายเดียว ประกอบกับการกระจายตัวของการใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลในหน่วยงานต่าง ๆ ทำให้สมาชิกในองค์กรมีความคุ้นเคยและเข้าใจศักยภาพของเทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น จึงต้องมีการกำหนดทิศทางการจัดการเทคโนโลยีร่วมกัน ซึ่งต้องได้รับการเริ่มต้นและส่งเสริมจากผู้บริหารระดับสูง ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องเข้าใจเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีต่ออนาคตขององค์กร โดยติดตามข่าวสารข้อมูลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลกเทคโนโลยี

^๔ สุชาติ ธีระนันท์. เทคโนโลยีสารสนเทศสถิติ: ข้อมูลในระบบสารสนเทศ. น. ๕๘

^๕ เรื่องเดียวกัน. น. ๒๒

นอกจากนี้การจัดตั้งคณะกรรมการสารสนเทศขององค์กรจากบุคคลหลายกลุ่มจะช่วยให้การกำหนดนโยบายด้านสารสนเทศขององค์กรมีความชัดเจน แน่นนอน และถูกต้อง^๖

เทคโนโลยีสารสนเทศไม่เพียงแต่ส่งผลต่อการทำงานและกลยุทธ์ขององค์กร แต่มีผลต่อค่านิยม ความคิด และทัศนคติของบุคคล ซึ่งจะมีผลต่อรูปแบบการทำงานในอนาคต ดังนั้น ผู้บริหารสมัยใหม่ไม่เพียงต้องมีความรู้ความเข้าใจ และทักษะที่เพียงพอในการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ หากแต่ผู้บริหารต้องมีความรับผิดชอบเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและมีบทบาทสำคัญดังต่อไปนี้

๑. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างประสิทธิภาพ และความพร้อมในการแข่งขันให้กับองค์กร
๒. เข้าใจความต้องการของระบบและองค์กรในสภาพแวดล้อมยุคโลกาภิวัตน์
๓. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพในการดำเนินงานทั่วทั้งองค์กร
๔. มีส่วนร่วมในการออกแบบและการพัฒนาโครงสร้างระบบสารสนเทศรวมขององค์กร
๕. บริหารและตัดสินใจในการสรรหาและคัดเลือกเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารโทรคมนาคม
๖. จัดการและควบคุมผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีต่อผู้เกี่ยวข้อง เช่น บุคลากร ลูกค้า ผู้ขายวัตถุดิบ และต่อองค์กร
๗. ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการทำงานแก่ผู้ใช้อื่น
๘. เข้าใจประเด็นสำคัญด้านจริยธรรมที่เกี่ยวกับการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ

บทบาทเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นความท้าทายต่อผู้บริหารที่ต้องการประสบความสำเร็จในอนาคต ซึ่งนอกจากจะต้องมีความสามารถในการปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์แล้ว ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำที่สามารถชักจูงผู้ใต้บังคับบัญชาให้เกิดการเปลี่ยนแปลงให้ทันต่อพลวัตของสภาพแวดล้อม และสามารถปฏิบัติงานให้เป็นประโยชน์แก่องค์กร^๗

^๖ ฌ็อง-ฌัก แอสแตร์, ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ, น. ๒๗๔

^๗ เรื่องเดียวกัน, น. ๔๔-๔๕

หลักสูตร "การพัฒนาผู้บริหารระดับสูง" รุ่นที่ ๑
ระหว่างวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ - ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

ระดับความต้องการในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการวางแผน

ในการดำเนินงานของหน่วยงานจะมีความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจหรือวางแผนในองค์การแตกต่างกันไปตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

๑) ผู้บริหารระดับต้น (Operation Manager) เป็นผู้ตัดสินใจระดับวางแผนควบคุมการทำงานในระดับปฏิบัติการ เช่น ควบคุมการทำงานระบบงานคลัง ระบบการเจ้าหน้าที่ ฯลฯ ต้องการสารสนเทศภายในหน่วยงานที่เกิดขึ้นจริงอย่างละเอียดและถูกต้อง

๒) ผู้บริหารระดับกลาง (Middle Manager) เป็นผู้บริหารระดับกลางที่ต้องการระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจและนำเสนอผู้บริหารระดับสูง โดยนำผลสรุปของข้อมูลที่เกิดจากการปฏิบัติงานของระดับปฏิบัติการมาวิเคราะห์ปัญหาและหาแนวทางการปรับปรุงการดำเนินงาน เพื่อให้ได้ผลงานตรงตามเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ

๓) ผู้บริหารระดับสูง (Executive Manager) เป็นผู้บริหารระดับสูงที่กำหนดวิสัยทัศน์ทิศทาง นโยบาย และแผนงานระยะยาวของหน่วยงาน โดยอาศัยข้อมูลสรุปและสารสนเทศจากผู้บริหารระดับกลาง ผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ตลอดจนนำข้อมูลสำคัญจากภายนอกหน่วยงานเข้าร่วมในการวิเคราะห์

ส่วนที่ ๒ ผลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ

ดร.ครรชิต มาลัยวงศ์^{๑๕} กล่าวถึงปัจจัยที่โดดเด่นที่สุดซึ่งมีผลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ในงานสารสนเทศก็คือ ถ้าผู้บริหารสนับสนุนและเอาใจใส่ก็มักจะประสบความสำเร็จ ดังนั้นผู้บริหารจึงควรมีส่วนร่วมและสนับสนุนการพัฒนา งาน ดังนี้

๑) ผู้บริหารต้องทำความเข้าใจว่าการใช้คอมพิวเตอร์ในงานสารสนเทศเป็นงานที่ต้องใช้เวลาและต้องการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ดังนั้น ผู้บริหารระดับสูงต้องมอบหมายให้ผู้ที่มีความรับผิดชอบได้มีส่วนร่วมในงานพัฒนานี้ เพราะถ้ามีแต่นักวิเคราะห์ระบบซึ่งแนะนำได้แต่ตัดสินใจไม่ได้ ถึงจะแนะนำดีอย่างไรแต่ไม่มีใครรับไปปฏิบัติ งานก็อาจเดินหน้าต่อไปได้

^{๑๕} ครรชิต มาลัยวงศ์, ไร่ที่กับธุรกิจ แนวคิดและแนวทาง (กทม.: บริษัทซีเอ็ด ยูเคชั่น จำกัด(มหาชน), ๒๕๓๗, น.

๔๘-๔๙

หลักสูตร "การพัฒนานักบริหารระดับสูง" รุ่นที่ ๑
ระหว่างวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ - ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

๒) ผู้บริหารต้องเสียสละเวลาให้กับทีมงานด้วยการ

๒.๑) แสดงความสนใจเข้าร่วมประชุมโครงการตั้งแต่ครั้งแรก เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการพัฒนางานคอมพิวเตอร์หรือระบบสารสนเทศที่เป็นงานหรือระบบขนาดใหญ่ครอบคลุมทั้งหน่วยงาน

๒.๒) ให้ทีมงานได้เข้าพบเพื่อสอบถามความต้องการ วัตถุประสงค์และแนวทางการใช้ระบบของผู้บริหาร

๒.๓) คอยติดตามความก้าวหน้าในการพัฒนาระบบ

๒.๔) จัดสรรงบประมาณอย่างมีเหตุผล เนื่องจากการใช้คอมพิวเตอร์ในงานสารสนเทศนั้นจะต้องมีค่าใช้จ่ายหลายส่วน เช่น

- ค่าฮาร์ดแวร์ หรืออุปกรณ์คอมพิวเตอร์ต่าง ๆ
- ค่าซอฟต์แวร์ ได้แก่ โปรแกรมต่าง ๆ ทั้งที่ใช้ในการควบคุมทำงานของคอมพิวเตอร์เอง และที่ใช้กับงานประยุกต์
- ค่าวัสดุและของใช้สิ้นเปลืองอื่น ๆ เช่น กระดาษคอมพิวเตอร์ ผ้าห่ม เครื่องพิมพ์ ผงหมึก จานบันทึกข้อมูล ฯลฯ
- ค่าบำรุงรักษาฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ เพื่อให้แน่ใจว่าคอมพิวเตอร์ทั้งระบบจะทำงานได้ต่อเนื่อง
- ค่าบุคลากร ได้แก่ เงินเดือนพนักงานประจำ ที่ปรึกษา ฯลฯ
- ค่าจัดฝึกอบรม ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการจัดฝึกอบรมภายในหรือการส่งพนักงานไปฝึกอบรมภายนอก

ดร.จิตตภัทร เครือวรรณและคณะ^๕ ได้ศึกษาเกี่ยวกับสถานการณ์และปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในหน่วยงานของรัฐในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๓๙-๒๕๔๐ โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจโดยสำนักงานประมาณพบว่า รัฐยังลงทุนคอมพิวเตอร์ต่ำกว่าร้อยละ ๑ ของงบประมาณทั้งหมด และจากแบบสอบถามและการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงของทั้งภาครัฐ/เอกชน ผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการจากกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ พบว่าปัญหาในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศที่สำคัญ ได้แก่

- ปัญหาด้านบุคลากรภาครัฐ ได้แก่ รัฐบาลผู้บริหารด้านไอที (Chief Information Officer - CIO) ผู้บริหารไม่สนใจ ได้เข้าใจ ส่งผลให้ขาดการสนับสนุนอบรมให้ผู้ใช้ ใช้คอมพิวเตอร์

หลักสูตร "การพัฒนานักบริหารระดับสูง" รุ่นที่ ๑
ระหว่างวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ - ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔

เนื้อหาสาระทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้
จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น
มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใดๆ ทั้งสิ้น

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้หน่วยงาน ความที่รัฐขาดการวัดผลเพื่อให้รางวัล ขาดเงินเดือนที่จูงใจ และมีระเบียบห้ามจ้างคนเพิ่มมีส่วนส่งผลให้รัฐขาดผู้เชี่ยวชาญด้านไอที โดยเฉพาะผู้ตรวจรับระบบ

- ปัญหาด้านข้อมูลของรัฐ ได้แก่ ปัญหาที่รัฐไม่มีข้อมูลพร้อมสำหรับระบบสารสนเทศ ส่วนหนึ่งเพราะขาดงบประมาณข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ในกรณีที่มีข้อมูลแล้วก็ไม่เก็บให้เป็นระเบียบ และยังคงเก็บในรูปแบบกระดาษ เพราะระเบียบสารบรรณบังคับไว้ ข้อมูลที่หน่วยงานมีมักไม่เปิดเผยเพราะกฎระเบียบกำกวมในการระบุว่าข้อมูลใดเป็นความลับ ในกรณีที่ยอมเปิดเผยระบบสารสนเทศของรัฐก็ยังเชื่อมแลกเปลี่ยนข้อมูลไม่ได้โดยตรงเพราะข้อมูลเหมือนกันแต่เก็บในรูปแบบต่างกัน ความซ้ำซ้อนและค้างกันของข้อมูลเหล่านี้ยิ่งทำให้ผู้บริหารไม่ใช้ข้อมูลเพราะไม่แน่ใจในคุณภาพข้อมูล ในกรณีที่ข้อมูลมีคุณภาพ ผู้บริหารก็บังอาจไม่ได้ใช้เพราะเจ้าหน้าที่ระดับล่างสรุปขึ้นไปให้ไม่ถูกต้อง

- ปัญหาด้านระบบบริการ/บริหารของรัฐ ได้แก่ ปัญหาที่รัฐไม่มีทิศทางแน่นอนในการนำไอทีมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพ เพราะรัฐไม่มีแผนงานไอทีทั้งระดับประเทศ แต่แม้รัฐจะมีแผนระดับกระทรวง ทบวง กรม แผนดังกล่าวก็มักขาดการทบทวน และมักไม่รับการปฏิบัติตาม โครงการที่มีมักเน้นว่าจะทำอะไรมากกว่าทำไปเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของรัฐอย่างไร งบประมาณโครงการมักเน้นฮาร์ดแวร์มากกว่าซอฟต์แวร์ งบมักมีไม่พอ และการที่ต้องขอลงวงเงิน ๒ ปี ทำให้วางแผนลำบาก แม้มีงบแล้วก็ยังประสบปัญหาว่าจ้างที่ปรึกษา ที่ขาดเป็นพิเศษคือที่ปรึกษาที่เป็นกลางในการเขียน ข้อกำหนดของคอมพิวเตอร์ แม้รัฐว่าจ้างพัฒนาระบบได้ แต่รัฐก็ยังขาดผู้เชี่ยวชาญที่ช่วยติดตาม ประเมินคุณภาพระบบในการตรวจรับ ผนวกกับช่องโหว่ในการตรวจรับ จัดซื้อ จัดจ้างอันเนื่องมาจากการอิงระเบียบพัสดุที่ไม่สอดคล้องกับด้านไอที อาจทำให้ระบบสารสนเทศที่ได้มาไม่ได้คุณภาพอย่างที่ควร แม้หน่วยงานของรัฐมีระบบสารสนเทศที่มีคุณภาพแล้วก็ไม่ใช้ระบบร่วมกันพัฒนาซอฟต์แวร์แบบเดียวกับซ้ำซ้อน การใช้ระบบก็มักยึดติดกับขั้นตอนเดิมทำให้ไม่มีประสิทธิภาพเทคโนโลยีที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในแง่ความเร็วและความประหยัดเงินในการสื่อสารอย่างอินเทอร์เน็ต ก็ไม่ได้รับการสนับสนุนให้ใช้

ส่วนที่ ๓ นโยบายและแผนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ

นโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ

นโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ หรือ IT ๒๐๐๐ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ของการมีสังคมสารสนเทศ (Information Society) ๓ ประการ ได้แก่^{๑๐}

หลักสูตร "การพัฒนานักบริหารระดับสูง" รุ่นที่ ๑
ระหว่างวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ - ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔

เนื้อหาจะทั้งหมด ที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้
จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น
มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องได้ฯ ทั้งสิ้น

- ๑) การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศ (Information Infrastructure)
- ๒) การลงทุนด้านบุคลากร (Human Resource)
- ๓) การลงทุนเพื่อให้เกิดการปกครองที่ดี (Good Governance) โดยการพัฒนาระบบสารสนเทศและปรับปรุงบทบาทภาครัฐเพื่อบริหารที่ดีขึ้น และสร้างรากฐานอุตสาหกรรมสารสนเทศที่แข็งแกร่ง

ในที่นี้จะนำเสนอสาระสำคัญของทิศทางกลยุทธ์ ภารกิจ และข้อเสนอแนะด้านนโยบายเฉพาะในประการที่ ๓ ดังนี้

ทิศทางของกลยุทธ์

๑. ใช้สมรรถนะของเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเต็มรูปแบบในหน่วยงานของรัฐทุกแห่งเพื่ออำนวยความสะดวกในด้านงานบริการแก่ประชาชน อันจักทำให้ภาครัฐกลายเป็นตัวอย่างอันดีของผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ และจักทำให้ส่งผลไปสู่ประสิทธิภาพในการปกครองของรัฐอีกด้วย
๒. สร้างรากฐานที่ดีเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศในทุก ๆ สาขา ทั้งฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ สารสนเทศ และอุตสาหกรรมสนับสนุนอื่น ๆ โดยเฉพาะการพัฒนากลุ่มบริษัทขนาดกลางและเล็ก ให้กระจายไปยังท้องถิ่นทั่วประเทศ

ภารกิจเบื้องต้น

๑. ลงทุนเพื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเต็มที่ ทั้งนี้ เพื่อนำไปสนับสนุนบริการของรัฐ เช่น การศึกษา บริการสาธารณสุขและการแพทย์ การส่งเสริมการเกษตรกรรมและบริการด้านอื่น ๆ อันเป็นความต้องการของประชาชนในสังคม
๒. รับผิดชอบต่อระบบกระบวนการวิธีปฏิบัติอันเป็นประเพณีของหน่วยงานของรัฐทั้งปวง เพื่อนำไปสู่การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริการอันจะอำนวยความสะดวกประโยชน์ขั้นสูงสุด และเพื่อลดค่าใช้จ่ายในการทำงานตามรูปแบบเก่าซึ่งสิ้นเปลืองโดยใช่เหตุ
๓. เชื้ออำนาจให้เกิดระบบต่อเชื่อมทางอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐด้วยกัน และระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับประชาชนและบริษัทธุรกิจเอกชน รวมถึงสมรรถนะในการ

ส่งรับข่าวสารผ่านไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ การสืบค้นฐานข้อมูลสาธารณะ หรือรับบริการของรัฐจากระบบออนไลน์

๔. สร้างแรงจูงใจและบรรยากาศความร่วมมือที่ดีระหว่างภาคเอกชนและภาครัฐในทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านการตลาด การค้นคว้าวิจัย การถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นต้น เพื่อให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการผลิตและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเต็มที่

ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย

๑. ดำเนินโครงการ “ระบบสารสนเทศภาครัฐ” ครอบคลุมทั่วประเทศ (Nation - wide Government Information Program)

๒. จัดให้มีแผนเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นส่วนประกอบสำคัญในการพิจารณางบประมาณประจำปีของรัฐบาล และจัดให้มีการทำวิจัยเชิงนโยบายอย่างต่อเนื่อง

๓. สนับสนุนและสร้างความแข็งแกร่งแก่การพัฒนาอุตสาหกรรมสารสนเทศภายในประเทศ

๔. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนและภาคธุรกิจใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในการติดต่อกับรัฐบาล หรือในการติดต่อกับกลุ่มพวกของตน หรือในการติดต่อกับชุมชนอื่น ๆ ในโลก

¹ เรื่องเดียวกัน, น. ๔๔-๔๕

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่องการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาครั้งนี้ ได้ดำเนินการศึกษาถึงสภาพและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการทำงานพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โดยใช้วิธีการ ดังนี้

๑. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑.๑ ข้อมูลผลการดำเนินงานตามโครงการวางระบบคอมพิวเตอร์ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๑.๒ ข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณที่เสนอขอและที่ได้รับจัดสรรสำหรับการดำเนินงานเพื่อพัฒนางานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

๑.๓ ข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างอำนาจหน้าที่ และอัตรากำลังของสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๒. ศึกษาด้วยวิธีการสัมภาษณ์เพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมจากบุคลากรบางส่วนที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยสัมภาษณ์ถึงปัจจัยหรืออุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานและความคืบหน้าในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงาน โดยแบ่งเป็น ๕ ปัจจัยหลัก ได้แก่

๒.๑ ปัจจัยด้านบุคลากรระดับบริหาร

๒.๒ ปัจจัยด้านบุคลากรระดับปฏิบัติ

๒.๓ ปัจจัยด้านงบประมาณ

๒.๔ ปัจจัยด้านการจัดทำโปรแกรมการปฏิบัติงาน

๒.๕ ปัจจัยด้านการวางแผน

๓. ได้ทำการวิเคราะห์สถานการณ์และสภาวะแวดล้อมด้านไอซีที (ICT) ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานโดยให้แนวทางการวิเคราะห์ด้วยวิธี Comprehensive Planning จากการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกิดขึ้นจริงภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาและจากส่วนราชการภายนอกที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบหลัก	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
๒. ปัจจัยด้านการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	<ul style="list-style-type: none"> - มีการจัดตั้ง CIO ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเพื่อกำกับดูแลงานด้านไอซีที (ICT) 	<ul style="list-style-type: none"> - CIO ไม่ได้จบการศึกษาด้าน ICT โดยตรงจึงส่งผลกระทบต่อการบริหารงานด้านไอซีที
๓. ปัจจัยด้านการบริหารจัดการข้อมูล	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นแหล่งข้อมูลสำคัญด้านนิติบัญญัติ - งานที่เป็นภารกิจหลักของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา มีการนำระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้งานเป็นส่วนมาก - มี Web Site เป็นของตนเอง ภายใต้ www.senate.go.th 	<ul style="list-style-type: none"> - ปริมาณข้อมูลมีเป็นจำนวนมากต้องใช้เวลาและขั้นตอนการนำเข้าข้อมูลมาก - มีความหลากหลายของข้อมูล - ข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน - ข้อมูลเกิดความซ้ำซ้อนและไม่สอดคล้อง
		<ul style="list-style-type: none"> - มีการพัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์แบบไม่หยุดนิ่งและไม่เป็น Integrated database - ขาดความคล่องตัวในการบริหารจัดการระบบฐานข้อมูล
๔. ปัจจัยด้านบุคลากร (ผู้บริหาร ผู้ใช้งาน ผู้ปฏิบัติงานด้านไอซีที (ICT))	<ul style="list-style-type: none"> - บุคลากรชั้น อดทน และพร้อมที่จะอุทิศเวลา - บุคลากรด้านคอมพิวเตอร์พร้อมที่จะพัฒนาทักษะและมีความกระตือรือร้นอันเป็นศักยภาพของการพัฒนาซอฟต์แวร์ - บุคลากรระดับผู้ใช้งาน (USER) สนใจและมีความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ 	<ul style="list-style-type: none"> - สมาชิกวุฒิสภาและผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลในด้านการพัฒนาศักยภาพสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาให้ทันสมัย - สมาชิกวุฒิสภาและผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุนและให้ความสำคัญต่องานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเท่าที่ควร

องค์ประกอบหลัก	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
	การสื่อสาร	<ul style="list-style-type: none"> - บุคลากรระดับผู้ใช้งาน (USER) ขาดการพัฒนาด้านทักษะอย่างต่อเนื่อง - ความก้าวหน้าของบุคลากรด้านคอมพิวเตอร์ค่อนข้างจำกัด - ขาดพื้นฐานด้านภาษาอังกฤษที่จะใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร - ขาดการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน
๕. ปัจจัยด้านงบประมาณ		<ul style="list-style-type: none"> - การจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไม่สอดคล้องกับความต้องการใช้งานของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาและขาดทิศทางที่ชัดเจน

๔.๒ บทวิเคราะห์สถานการณ์ด้านไอซีที (ICT) ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานภายนอกรวมทั้งปัจจัยหรืออิทธิพลจากภายนอก ที่มีผลกระทบต่อด้านไอซีที (ICT) ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

องค์ประกอบหลัก	โอกาส (Opportunity)	ผลกระทบ (Threats)
๑. หน่วยงานภายนอก/ ส่วนราชการภายนอกที่เกี่ยวข้อง	หน่วยงานภายนอก/ส่วนราชการ ภายนอกที่เกี่ยวข้องมีระบบ คอมพิวเตอร์ใช้งานอยู่แล้ว สะดวกต่อการเชื่อมโยง	
๒. สังคมและ วัฒนธรรม	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนให้ความสนใจและ ตื่น ตั ว กั บ เท ค โ น โ ล ยี สารสนเทศ - ประชาชนให้ความสนใจกับ ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ของ วุฒิสภาไทย - มีการยอมรับในประโยชน์ ของการใช้ระบบเครือข่ายเพิ่ม มากขึ้น 	
๓. เทคโนโลยีด้านไอซี ที (ICT)	<ul style="list-style-type: none"> - Hardware มีราคาที่ถูกลงแต่ ประสิทธิภาพสูงขึ้น - มีการขยายตัวทางด้านบริการ โทรคมนาคมภายในประเทศ มากขึ้น - อุตสาหกรรมสื่อสารแบบไร้ สายและ Broadband ได้รับความ นิยมอย่างสูง 	<ul style="list-style-type: none"> - การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี สารสนเทศรวดเร็วและ ตลอดเวลาทำให้เกิด ค่าใช้จ่ายในการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงมาก - การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี สารสนเทศรวดเร็วตลอด เวลาส่งผลกระทบต่อ การพิจารณา ปรับเปลี่ยนอุปกรณ์และ ระบบงาน

องค์ประกอบหลัก	โอกาส (Opportunity)	ผลกระทบ (Threats)
		<ul style="list-style-type: none"> - ความล่าช้าในการกำหนดมาตรฐานไอซีที (ICT) - ข้อจำกัดว่าด้วยกฎระเบียบและวิธีการพัสดุของหน่วยงานราชการ - เกิดช่องว่างในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประชาชน
๔. เศรษฐกิจ	<ul style="list-style-type: none"> - มีโอกาสได้เรียนรู้ประสบการณ์การพัฒนาไอซีที (ICT) จากต่างประเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> - ภาวะเศรษฐกิจโลกตกต่ำ มีผลกระทบต่อการจัดหาเทคโนโลยีสารสนเทศ ในเรื่องของ อัตราการแลกเปลี่ยน - ประสบการณ์การทำงานได้ไอซีที (ICT) ทำให้ต้องการอัตราผลตอบแทนที่สูงขึ้น
๕. แผนพัฒนาเศรษฐกิจ การเมืองและกฎหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - รัฐบาลให้การสนับสนุนและให้ความสำคัญต่อไอซีที (ICT) โดยมีการจัดตั้งกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) - ได้มีการประกาศใช้แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ของเทคโนโลยี (พ.ศ.๒๕๔๕ - ๒๕๔๘) 	<ul style="list-style-type: none"> - มาตรการลดอัตราค่าจ้างคนภาครัฐ ทำให้ปริมาณงานที่เกิดขึ้นต่อคนมีมากขึ้นเมื่อเทียบกับเวลาที่กำหนด

องค์ประกอบหลัก	โอกาส (Opportunity)	ผลกระทบ (Threats)
	<ul style="list-style-type: none"> - มาตรการปรับภาคราชการให้ลดต้นทุน ยกเลิกภารกิจที่ซ้ำซ้อน และ ไม่มีความจำเป็นที่ส่วนราชการต้องดำเนินการเองให้เอกชนหรือหน่วยงานอื่นทำแทน - แผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ ๕ มุ่งเน้นการยกระดับการพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อเป็นโครงสร้างในการกระจายองค์ความรู้และข่าวสารสู่คนไทยอย่างกว้างขวาง - ศตวรรษที่ ๒๑ จะเกิดเศรษฐกิจใหม่ เรียกว่า "เศรษฐกิจแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้" - กฎหมายการปฏิรูประบบราชการมีผลบังคับใช้ ซึ่งทำให้ระบบราชการเข้าสู่ยุคแห่งการปรับเข้าสู่ระบบราชการใหม่ ที่มีประสิทธิภาพ มีความสัมฤทธิ์ผล และโปร่งใส 	<ul style="list-style-type: none"> - มาตรการลดอัตราค่าจ้างคนภาครัฐ ทำให้ปริมาณงานที่เกิดขึ้นต่อคนมีมากขึ้นเมื่อเทียบกับเวลาที่กำหนด

ส่วนที่ ๒ สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

เพื่อให้การศึกษารองนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาจึงได้สัมภาษณ์เพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้รับผิดชอบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในประเด็นเกี่ยวกับปัจจัยหรือปัญหาอุปสรรคที่ทำให้การดำเนินงานพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศไม่คืบหน้าเท่าที่ควร สามารถสรุปได้ ดังนี้

๑. ผู้บริหารขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในงานที่รับผิดชอบ ส่งผลให้ไม่สนใจที่จะพัฒนางานเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างจริงจัง

๒. ผู้บริหารระดับสูง รวมถึงระดับสำนักไม่ได้ให้ความสำคัญในลำดับขั้นกับการพัฒนางานเทคโนโลยีสารสนเทศจึงมักมอบหมายระดับกลุ่มงานในการร่วมประชุมหารือ ชี้แจง และวางแผนในประเด็นเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลให้ขาดการสนับสนุนอย่างจริงจังจากผู้บริหารในการพัฒนางานสารสนเทศของหน่วยงาน

๓. ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติไม่ทราบถึงแผนและความคืบหน้าในการพัฒนางานเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงาน ทำให้ขาดความเข้าใจ และความรู้สึกร่วมในการพัฒนางาน

๔. ผู้ปฏิบัติงานด้านสารสนเทศและผู้ดูแลระบบคอมพิวเตอร์ยังได้รับการอบรมไม่ทั่วถึงทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้เต็มประสิทธิภาพ นอกจากนี้มีการโยกย้ายเปลี่ยนแปลงบุคลากรบ่อยครั้ง ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนผู้รับผิดชอบงานด้านสารสนเทศของหน่วยงาน ส่งผลให้การพัฒนางานไม่ต่อเนื่อง และก่อให้เกิดความล่าช้า เนื่องจากต้องมีการเรียนรู้ใหม่อยู่ตลอดเวลา

๕. ขาดการพัฒนาระบบโปรแกรมการปฏิบัติงาน ทำให้ยากแก่การบริหารจัดการ

๖. ขาดการประสานแผนดำเนินงานในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

จากปัญหาและอุปสรรคดังกล่าว จะเห็นได้ว่าปัญหาและอุปสรรคหลายประการมีความสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยที่ได้นำเสนอไว้ในบทที่ ๒

สมมติห้องสมุดรัฐสภา

บทที่ ๔

ผลการศึกษา

ในบทนี้จะเป็นการนำเสนอ การวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โดยแบ่งผลการศึกษาออกเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการดำเนินการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ส่วนที่ ๒ เป็นการนำเสนอข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ดังผลการศึกษาตามลำดับ ดังนี้

ส่วนที่ ๑ เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการดำเนินการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๔.๑ บทวิเคราะห์สถานภาพด้านไอซีที (ICT) เฉพาะภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

องค์ประกอบหลัก	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
๑. ปัจจัยด้านอุปกรณ์และโครงข่ายไอซีที (ICT)		<ul style="list-style-type: none">- การได้มาของอุปกรณ์ไอซีที (ICT) ค่อนข้างจำกัด- ครูภัณฑ์คอมพิวเตอร์มีไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้งาน- ขาดความเป็นอิสระในการบริหารจัดการโครงข่ายไอซีที (ICT)- การบำรุงรักษาอุปกรณ์ด้านไอซีที (ICT) ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการนานไม่ทันต่อการใช้งาน

บทที่ ๕

สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

ส่วนที่ ๑ สรุปผลการศึกษา

จากผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และผลกระทบด้านไอซีที (ICT) ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ทำให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาสามารถกำหนดแนวทางในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาโดยประยุกต์ใช้แนวทางยุทธศาสตร์เชิงรุกและยุทธศาสตร์เชิงรับในระยะเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวิสัยทัศน์และพันธกิจของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาใน ๔ ด้าน ได้แก่

๑. พัฒนาบุคลากรและสร้างวัฒนธรรมของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาที่มีความพร้อมในการใช้ประโยชน์จากไอซีที (ICT) เพื่อการพัฒนางาน
๒. นำไอซีที (ICT) มาใช้ประโยชน์ในการบริหารและการให้บริการของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๓. ยกกระดับศักยภาพพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับงานด้านนิติบัญญัติของประชาชนโดยใช้ประโยชน์จากไอซีที (ICT) ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๔. เสริมสร้างศักยภาพระบบไอซีที (ICT) ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

เป้าหมายโดยรวมของการพัฒนาระบบไอซีที (ICT) ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๑. พัฒนา/ยกระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้เหมาะสมกับสภาพการใช้งานจริงและสอดคล้องกับเศรษฐกิจ
๒. พัฒนาระบบฐานข้อมูลของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเพื่อประโยชน์ต่องานด้านนิติบัญญัติที่มีความหลากหลายและมีพลวัตสูง
๓. ยกกระดับขีดความสามารถในการดำเนินงานด้านการให้บริการแก่สมาชิกวุฒิสภาและประชาชนทั่วไป

๔. พัฒนาสมาชิกวุฒิสภาและข้าราชการวุฒิสภาโดยเพิ่มความรู้ความเข้าใจในการประยุกต์ใช้ไอซีที (ICT)

๕. สร้างความเข้มแข็งของวุฒิสภาและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเพื่อการยกระดับสู่การเป็นส่วนหนึ่งของรัฐสภาอิเล็กทรอนิกส์ (e-Parliament) และรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government)

แผนงานพัฒนาบุคลากรและสร้างวัฒนธรรมของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาที่มีความพร้อมในการใช้ประโยชน์จากไอซีที (ICT) เพื่อการพัฒนางาน

โดยมุ่งเน้น ให้สมาชิกวุฒิสภาและข้าราชการของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภามีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สามารถสืบค้น วิเคราะห์ และใช้ประโยชน์จากข้อมูลหรือสารสนเทศ และสามารถนำไอซีที (ICT) มาสนับสนุนการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีกิจกรรมสำคัญ ดังนี้

๑. พัฒนาความรู้ความสามารถทางด้านการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้กับสมาชิกวุฒิสภาและผู้ปฏิบัติงานของสมาชิกวุฒิสภา

๒. พัฒนาความรู้ความสามารถทางด้านการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้กับข้าราชการที่เป็นระดับผู้บริหารและระดับปฏิบัติงาน (User) อย่างต่อเนื่อง

๓. จัดส่งข้าราชการผู้ปฏิบัติงานด้าน (ICT) เข้ารับการอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT)

๔. จัดส่งข้าราชการผู้ปฏิบัติงานด้าน (ICT) ศึกษาดูงานด้านไอซีที (ICT) ย่างต่างประเทศ

แผนงานนำไอซีที (ICT) มาใช้ประโยชน์ในการบริหารและการให้บริการของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

โดยให้ส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลและบริการฐานข้อมูลภายในผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้ ให้ทุกส่วนราชการของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สามารถเชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของเครือข่ายรัฐสภาและเครือข่ายของส่วนราชการภายนอกอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้มีบริการข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อบริการประชาชนแบบครบวงจร และให้มีระบบงานบริหารขั้นพื้นฐานสำหรับส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โดยมีกิจกรรมดังนี้

หลักสูตร "การพัฒนานักบริหารระดับสูง" รุ่นที่ ๑
ระหว่างวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ - ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

๑. จัดโครงสร้างส่วนงานที่ให้ความเข้มแข็งต่อการปฏิบัติงานของ CIO อย่างชัดเจน โดยจัดตั้งทีมงานจากสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารขึ้นเป็นส่วนงานรองรับการปฏิบัติหน้าที่ของ CIO โดยตรง ทำหน้าที่รับผิดชอบการใช้ระบบไอซีที (ICT) ของส่วนราชการต่าง ๆ ในสังกัดเพื่อการบริหารราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพและสมบูรณ์

๒. กำหนดแนวทางและแผนการจัดสร้างส่วนงานเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ของ CIO รวมถึงอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบที่จะใช้ไอซีที (ICT) ในการบริหารงาน

๓. ให้เชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างส่วนราชการภายในโดยพัฒนาโครงสร้างฐานข้อมูลสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ให้สอดคล้องตามรูปแบบของ Government Data Exchange : GDx

๔. พัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างส่วนราชการภายในเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร (MIS) การบริหารงานของส่วนราชการภายใน (back office) และการให้บริการประชาชน (front office)

๕. พัฒนาฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานด้านนิติบัญญัติเพื่อบริการข้อมูลเปิด สำหรับประชาชนตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ เพื่อให้ประชาชนมีความใกล้ชิดและมีความเข้าใจอันดีต่อการดำเนินงานของวุฒิสภาและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๖. พัฒนาระบบการบริการข้อมูลเอกสารอ้างอิง ค้นคว้ากฎหมาย รายงานการประชุม บันทึกการประชุม งานค้นคว้าของคณะกรรมการการลงแผ่น CD-ROM และลงระบบ Intranet

๗. พัฒนาระบบการจดรายงานการประชุมวุฒิสภาและการประชุมคณะกรรมการต่าง ๆ

๘. มีการประมูลด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเพื่อความสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส อย่างน้อย ๑ รายการสำหรับวัสดุครุภัณฑ์ประเภทสิ้นเปลืองหรือประเภทที่มีลักษณะเดียวกัน เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ วัสดุสำนักงาน เป็นต้น

๙. มีการจัดซื้อ - จัดจ้างผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Procurement) เต็มรูปแบบ

แผนงานยกระดับศักยภาพพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับงานด้านนิติบัญญัติของประชาชนโดยใช้ประโยชน์จากไอซีที (ICT) ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

โดยให้ประชาชนสามารถต่อภาพความเคลื่อนไหวและสามารถเข้าถึงข้อมูล/สารสนเทศด้านนิติบัญญัติพร้อมทั้งแสดงข้อคิดเห็นต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ผ่านทาง Web Site ของ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูล/สารสนเทศ ด้านนิติบัญญัติและ ความรู้ต่าง ๆ ผ่านทางระบบ e-Library และให้ประชาชนสามารถรับรู้ข้อมูล ข่าวสาร บทความ ของวุฒิสภาในด้านต่าง ๆ โดยการให้บริการในรูปแบบการเป็นสมาชิกข่าวสาร บทความ ผ่านทาง Web Site โดยมีกิจกรรมสำคัญ ดังนี้

๑. พัฒนา Web Site ของวุฒิสภา ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นเพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วม ของประชาชน
๒. พัฒนาและปรับปรุงรูปแบบการให้บริการแก่ประชาชนผ่านทาง Web Site เพื่อ ส่งเสริมความเข้าใจงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา
๓. พัฒนาฐานข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ให้อยู่ในรูปแบบของ e-Library เพื่อเป็นแหล่งข้อมูล หนึ่งของงานด้านนิติบัญญัติ
๔. พัฒนาระบบการถ่ายทอดสดการประชุมวุฒิสภาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

แผนงานเสริมสร้างศักยภาพระบบไอซีที (ICT) ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

โดยให้มีระบบไอซีที (ICT) เป็นของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาที่เหมาะสมสามารถ รองรับงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด และให้มีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ สามารถรองรับงานของสมาชิกวุฒิสภาและข้าราชการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ดังนี้

๑. ให้มีการจัดซื้อ-จัดจ้าง และวางระบบไอซีที (ICT) ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๒. ให้มีการจัดหาเครือข่าย VPN (Virtual Private Network)
๓. ให้มีการจัดทำห้อง Conference Room สำหรับสมาชิกวุฒิสภา
๔. ให้มีการจัดซื้อ-จัดเช่า เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อทดแทนเครื่องคอมพิวเตอร์เดิมที่มี สมรรถนะในการประมวลผลไม่เหมาะสมกับปริมาณและลักษณะงานที่เพิ่มขึ้น
๕. ให้มีการจัดซื้อ-จัดเช่า และพัฒนาระบบเครือข่ายให้สามารถรองรับกับระบบงาน ที่ขยายตัวมากขึ้นและสอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ
๖. ให้มีการจัดซื้อ-จัดเช่า อุปกรณ์ต่อพ่วงต่าง ๆ ให้สามารถสนับสนุนระบบงาน คอมพิวเตอร์ได้เต็มประสิทธิภาพ
๗. ให้มีการจัดจ้างหน่วยงานเอกชนที่สามารถให้บริการในการซ่อมบำรุงรักษาเครื่อง คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงเพื่อให้ระบบงานคอมพิวเตอร์สามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่อง

ส่วนที่ ๒ ข้อเสนอแนะ

เพื่อเป็นการเร่งรัดการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จึงเห็นควรดำเนินการ ดังนี้

๑. มีการสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์ของสารสนเทศการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงาน รวมถึงชี้แจงแผนการดำเนินงานและความคืบหน้าในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาแก่บุคลากรทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับผู้บริหารของหน่วยงาน

๒. ผู้บริหารระดับสูง รวมถึงระดับสำนัก ต้องให้ความสนใจและดูแลเอาใจใส่ในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานตั้งแต่ขั้นตอนของการวางแผน การปฏิบัติตามแผน และติดตามผลการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด

๓. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการด้านสารสนเทศ จากผู้บริหารในหน่วยงานต่าง ๆ และมีเลขาธิการหรือรองเลขาธิการที่มีความรู้ ความเข้าใจ และมีวิสัยทัศน์ด้านไอซีที (ICT) เป็นประธาน โดยให้คณะกรรมการมีหน้าที่ในกำหนดนโยบาย ทิศทางและแผนการพัฒนางานด้านสารสนเทศ รวมถึงกำกับดูแลการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในภาพรวมของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ไม่ว่าจะเป็นงานโครงการปกติหรือโครงการพิเศษต่าง ๆ เพื่อเป็นการลดความซ้ำซ้อน ประหยัดงบประมาณ และเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

๔. ให้มีการทบทวนแผนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยจัดประชุมพิจารณาปรับปรุงรายละเอียดการดำเนินการให้สอดคล้องกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อนและความสับสนในการดำเนินงาน รวมทั้งเพื่อให้เกิดความประหยัด และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ทั้งนี้ผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานและผู้บริหารระดับสำนักต้องเป็นผู้ร่วมประชุมพิจารณา เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างจริงจัง

๕. มีการจัดทำแผนความก้าวหน้าของบุคลากรควบคู่กับแผนพัฒนาบุคลากร เพื่อให้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับความก้าวหน้าในแต่ละระดับ และให้มีการดำเนินการโยกย้ายบุคลากรอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับความรู้ความสามารถของบุคลากร รวมทั้งมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และสั่งสมประสบการณ์จากการทำงานในแต่ละระดับ/ตำแหน่ง

๖. มีการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความจำเป็นในการดำเนินงาน โดยสมาชิกวุฒิสภาและผู้บริหารระดับสูงต้องช่วยผลักดันในการชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นต่อสำนักงานงบประมาณ

๗. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก ในการจัดระบบข้อมูลให้เป็นมาตรฐาน สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้มีการพัฒนาระบบข้อมูลและเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูล

บรรณานุกรม

หนังสือ

กอบชัย ถำรงธนสาร. วิสัยทัศน์ไอที. กทม. : แมคกรอ - ฮิล อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล เอ็นเตอร์ไพรส์ อิงค์ , ๒๕๓๘

ครรชิต มาลัยวงศ์. ไอทีกับธุรกิจ แนวคิดและแนวทาง. กทม. : บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน) , ๒๕๓๗

จิตตภัทร เครือวรรณ และคณะ. ไอที เพื่อการปฏิรูปภาครัฐ. กทม. : สำนักงานเลขาธิการ คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม , ๒๕๔๑

ณัฐพันธุ์ เขจรพันธ์ และไพบุลย์ เกียรติโกมล. ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ. กทม. : ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , ๒๕๔๒

ดำรง วัฒนา. การนำระบบสารสนเทศไปใช้ในการปรับปรุงการบริหารภาครัฐ. กทม. : กันยายน 2537

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. การศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของประเทศไทย. กทม. : ๒๕๓๗

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม. ไอที ๒๐๐ นโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ, 2539

สุชาดา กิระนันท์. เทคโนโลยีสารสนเทศสถิติ : ข้อมูลในระบบสารสนเทศ. กทม. : ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , ๒๕๔๒

เอกสาร

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม. "แนวทางการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศระดับกระทรวง", ๒๕๓๙

ประวัติ

ชื่อ	นางอุบล คุณวุฒิมฤทธีรณ	
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิทยาการคอมพิวเตอร์	
วัน เดือน ปีเกิด	๑๕ พฤษภาคม ๒๕๙๙	
ประวัติการศึกษา	ศศ.บ. (ศึกษาศาสตร์) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	วท.ม. (เทคโนโลยีสารสนเทศ) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
ประวัติรับราชการ	๑๕ พฤษภาคม ๒๕๒๑	วิทยากร ๓
	๑ กันยายน ๒๕๒๓	วิทยากร ๔
	๑๖ สิงหาคม ๒๕๒๗	วิทยากร ๕
	๒๐ มีนาคม ๒๕๓๕	วิทยากร ๖
	๑๒ กันยายน ๒๕๓๕	หัวหน้าฝ่ายประสานงานการวิจัย ๖
	๑ เมษายน ๒๕๓๖	หัวหน้าฝ่ายงานคอมพิวเตอร์ ๗
	๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕	ผู้อำนวยการกลุ่มงานเทคโนโลยีสารสนเทศ ๘ว
	๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๖	ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิทยาการคอมพิวเตอร์ ๘วข
เครื่องราชอิสริยาภรณ์	ท.ช. ท.ม.	

